

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Brasiovu 27/15 Novembre 1867.

Se prenumera la postele c. r. si pe la DD. corespondenti. — Pentru 6 cr. Taca timbrala a 30 cr. de care publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvani'a.

Brasiovu. Adunarea generala a Reuniunii femeiloru romane tinuta in 7/19 Nov. 1867. In diu'a acesta, care este onomastic'a Mai. Sale imperatesei Elisabeta, patronei acestei societati, dupa seversia serviciului ddiescu, se aduna unu numeru coresponditoriu de membre in sala cea mare a gimnaziului romanesc. La 11 ore dna presiedinta Anastasia D. Datcu deschise adunarea prin o cuventare, in care cu emotiune multiami comitetului si on. domne membre pentru ajutoriulu ce l'a oferitu Reuniunii, esprima sperantiele cele mai vii pentru prosperarea acestui institutu si incheia cu urari aduse Mai. Sale imperatesei si intregii case domnitore. La acestea adunarea raspunde cu repetite „se traiasca”. Dupa acesta ce cetese de actuariu numele stimateloru domne, care au contribuitu pe anulu acesta tacele ca membre. — Cu durere s'a observatu cu acesta ocaziune, ca ofertele anului acestuia au fostu cu multu mai mici decatu in anii trecuti. Nu putemu crede, cumca acesta ar' fi urmatu din indiferentismu seu recela catra o Asociatiune, a careia tianta e atatu de nobila si careia au de a multiami atatea copile orfane crescerea si instructiunea lor. Nu putemu crede, de orace Reuniunea acesta e o intreprindere, care face onore domneloru romane si cu care se note mandri natiunea. — Mai departe se cetese de actuariulu reportulu generalu despre activitatea comitetului in decursulu anului espiratu. In acesta se da mai anteu unu prospectu scurtu din istoria Reuniunii, dela fundarea ei (1850) pana astadi, apoi se arata starea scololoru de fetitie subventionate de Reuniune. Clasa a IV-a de fetitie din Brasiovu subventionata cu 400 fl. v. a. a fostu cercetata in an. scol. trecutu de 20 de eleve; cea din Sibiu subventionata cu 250 fl. v. a. de 23 si cea din Blasiu subventionata cu 400 fl. v. a. pe anu s'a frecventatu de 62 de eleve. In catu pentru asecurarea fondului comitetulu a luat tute mesurele posibile urmarindu chiaru si pe calea legi pe debitorii neglijenti. Aci inse a trebuitu cu durere se se convinga si comitetulu ca multi altii, ca catu de incetu mergu la noi si cele mai simple procese judecatoreci. Dupa acesta se ceti reportulu dnei casieritiei Efrosina I. G. Ioanu, care ne infaciosiaza erogatiunile anului trecutu in suma de 1177 fl. 25 cr., era sporiulu curatu cu 573 fl. 13 cr., oare adauganduse la capitalulu celu vechiu ne da capitalulu actualu de 29.053 fl. 68 1/2 cr. v. a. In urm'a acestuia se alege o comisiune de 3, in persoanele ddloru Ioanu Petricu protopopu, Iosifu Puacariu advocatu si George Teclu negtiatoriu, cumisiunea de a revede atatu socotelele catu si lucrarile in genere ale comitetului. — Acuma presiedinta si comitetulu celu vechiu, care si-au implinitu period'a de 3 ani repasescu dupa ce au multiamitu pentru incredere si provoca adunarea, se purceda dupa statute la alegerea comitetului celui nou pentru urmatorii 3 ani. Dupace se cetescu §§ii privitori la alegere si dupace se denumescu spre conducerea alegerei o comisiune constatatore din ddle Maria Secarenu, Elena I. Iuga, Victoria C. Iuga si Elena G. Petrenu purcedu membrele in cea mai amicabile intielegere la votisare secreta. Din scrutinu esira cu majoritate de voturi ddle Maria Secarenu, Efrosina I. G. Ioanu, Zoe I. Petricu, Maria A. Popu, Maria G. Davidu, Victoria C. Iuga, Zoe T. Ciurcu, Zamfira de Iuga, Anastasia D. Datcu, Chiriachitia C. Popasu, Elena I. Iuga, Maria N. Ciurcu, dintre care au refuatu din diferite cauze ddle Zoe T. Ciurcu, Zamfira de Iuga si Ana-

stasia D. Datcu, in loculu carora au urmatu dupa multimea voturilor: ddle Carolina N. B. Popu, Elena B. Baiulescu si Sevastia I. Muresianu. Comitetulu celu nou se constitui dupa acesta in faci'a adunarii alegundusi de presiedinta prin majoritate absoluta de voturi pe dna Efrosina I. G. Ioanu, era de casieritia pe dna Maria Secarenu. Cu acesta se incheia siedintia adunarii generale pe la 3 ore d. pr. in aceiasi buna ordine, cu care se si incepuse. —

Brasiovu 25 Nov. n. Pe la noi s'a pusu in adeveru era forte timpuria si aspra. — Comerciulu in urmarea recolteloru bune din estimpu ar' pute lua unu aventu atatu de placutu, in catu piatile comerciali se simtia preste pucinu o restaurare avantagiosa dupa cei 2 1/2 ani ticalosi; se pare inse ca de pitioarele lui Mercuriu in locu de aripe atarna cate unu cantariu de plumbu. Mai anteu ca din piatile comerciali ale Romaniei mai nu intra bani incoce; marfa se scote, dara nu se platesce, ci se ia pre creditu nefarsitu. In vreo doua trei piatie semana ca falimentele erasi vinu la ordinea dilei. Din ospital'a Bucuresci tote scirile comerciali cate ne vinu se invoiescu intr'unu punctu: tesaurulu tieriei e desecatu, mandatele (asemnatiunile) ministeriali pentru obiecte cumparate pe sam'a statului seu nu se platescu nicidecum, seu forte tardiu la cate 4—5 luni; inse cele mai multe se vendu erasi cu scadiemente enorme. Mai multi particulari avendu se'ti plateasca se escusa cu tesaurulu tieriei si te imbiie cu mandate ministeriali, pe langa care inse adesea poti peri si de f6me. Candu statulu nu si implinesce angajementele sale la terminu, se intielege ca creditulu se ruineza si comerciulu se demoralizeza infricosiatu.

Alaturea cu ticalosiile finantiali romanesci lovescu in comerciulu nostru miserile finantiali austriace, era acum si cele unguresci. Nu era de ajunsu ca se audimu pana acum in fiecare anu despre oate unu deficitu grosu si grasu austriacu, ci de aici incolo ne vomu bucura si de oate unu deficitu alu auguste corone unguresci. Acelu deficitu ungurescu este pe acestu anu ceva preste douadeci milioane fiorini val. austr. Asia citimu tocma si in „Pesti Napló” De alta parte in Austri'a seu cum se mai numesce acum Transilvani'a, pe anulu 1868 ne voru mai mangua cu unu deficitu de 80 milioane.

Intre acestea br. Becke genialulu ministru de finantia mai sc6sa la lumina inca si pe anulu c. unu nou creditu suplementariu in sum'a bagatela de 17 milioane 537.250 fl. v. a. Bine se se intielega, ca asemenea sumasi6re au se le plateasca pe viitoriu numai cele 20 milioane locuitori de preste Lait'a, era ceste 15 milioane suflete care traiescu sub scutulu si aparamentulu coronei unguresci sunt destinate a rafui alte conturi. Aceste 15 milioane suflete voru fi de aci nainte stapanu pe capulu lor, isi voru avea finantiale proprie, in care „nemtii” nu ne voru mai gená cu aritmetic'a loru oca subtire cum se dice pre la noi; atata numai, ca dupa unu computu preliminaru ce s'a veditu mai deunadi publicatu in Pest'a, pe viitoriu vomu fi siliti a plati si noi cu o bagatela de 10 milioane fiorini contributiune mai mare decatu amu platu pana acilea.

Se prea intielege ca intre asemenea impregiurari comerciulu devine languedu, neputintiosu, scapatatu, era trasnitulu de cursu alu monetei ii da lovituri omorit6re.

Despre calea ferate dintre Aradu si Vintiu, dela care unji altii mai ast6pta cate o farmitura de pane, aflamu ca dela Aradu pana la satulu Giorocu in Ungari'a locomotivele au inceputu a ambla, ca de acolo pana oatra satulu Branisca (in Transilvani'a la Muresiu) totu se mai lucra cu 6resicare sporiu, ca inse mai inc6ce lucrarile mergu numai ca vai de ele, din

oare cauza nu p6te fi nici v6rba oá acea linia se se deschida in Mai an. 1868, ci va fi lucru mare deca se va deschide catra Octobre. De altmintrea muncitorii la acea cale ferata sunt mai toti din tierile de susu. Caus'a este, ca aceia sunt multu mai dedati la lucru de pamentu s. a., au unelte forte bune, manca bine, beu bine, de aceea si muncescu indoitu si chiaru intreitu mai multu decatu locuitorii acestoru tieri, carii traiescu mai totu numai cu legume, macaliga si adesea cu — rabadari prajite.

Din com. Clusului 18 Nov. 1867.

Spre a ne cuno6ce mai bine pu6tiunea, este de lipsa se fimu cu atentiune la tota dezvoltarea constitutiunei maghiare.

Spre acest'a ne dau destula materia congregatiunile comitateloru, cari acuma isi tienu siedintiele trilonaria, seu dupa cum se aude vorbinduse, a dou'a siedintia, dela restituierea constitutionalismului si pentru Ard6lu, ori ca se me folosescu de terminu (pretinsu) legalu, pentru provinci'a de inc6ce de Királyh6go. Vei pricepe, Domnule Redactoru, ca eu me folosescu de exprimarea alto a; acestu terminu, adi mane se va face technicu, si Transilvani'a incetu-si va perde frumosulu seu nume, seu buna ora cum si-a perduu fundulu regiu numele seu si s'a facutu Sachsenland, ca din seninu.

Dara se le lasamu acestea de o parte, se'ti scriu ceva despre decursulu congregatiunei comitatului Cosiognei, mai bine Clasiu, tiente in 11 si 12 Novembre.

Dupa obicei s'a chiamatu comitele supremu prin o deputatiune la siedintia. Conte Colomanu Eszterházy, infaciosianduse, ca nou denumitu comite si-a primitu scaunulu cu o vorbire, in carea intr'altelu a apromisu cumca stariuntia'i va fi se multum6ca pretensiunile drepte ale nationalitatiloru deosebite, va ingrigi pentru inaintarea bunei stari in genere si in specie -si va indrepta stradania si la inaintarea educatiunei poporului, pentruca, dupa cum s'a esprimatu „acelasi, cui ei diace la inima bunastarea patriei, trebeu se ingrigesca si de educatiunea poporului. Notariulu primariu saluta pre comitele la primirea scaunului seu, si'lu numesce intr'altelu, de celu mai demnu barbatu alu guvernului parlamentariu.

Dupa cetirea decretului de denumire, comitele a depusu juramentulu usitatu. Este de observatu, cumca cont. Eszterházy man'a dr6pta ei lipsesce, de aici a trebuitu se redice, la depunerea juramentului man'a stanga. Acesta o amintescu numai pentru aceea, ca acesta impregiurare s'a trecutu la protocolu, inferinduse ca cauza acestei abateri dela usu, perderea manei dreptei in lupta pentru patria — ce inse a datu ocaziune unui advocatu ca la cetirea protocolului a cerutu, ca acest'a observare se se lase afara, ca-ci se vatama consvetudinea tieriei, care cere ca la protocolu se se tr6ca numai simplu, cumca comitele si-a depusu juramentulu usitatu. Protocolulu a remasu inse cum se compusesce, dupa ce toti aflara de lipsea, ca se se tr6ca la protocolu si impregiurarea, pentruca la juramentu s'a redicatu man'a stanga.

Dupa jurarea comitelui se cetira literel de remasu bunu ale baronului Ludovicu Jozsika, fostulu comite supremu in acestu comitatu. Acestea se otarira a se trece din cuventu in cuventu la protocolu. Aici luá cuventulu parochulu din Milasiu Ioane Hosszu, si in o cuventare scurta isi esprima parerea de reu pentru perderea acestui comite, care la restaurarile din vér'a trecuta, a aratatu dintre toti comitii supr. din Ard6lu, cea mai multa eouitate catra romani; — supararea inse io indulcesce aceea sperantia, ca comitele Eszterházy, oare a lucratu la restaurarea comitatului, spre respectarea romaniloru alaturea cu

